

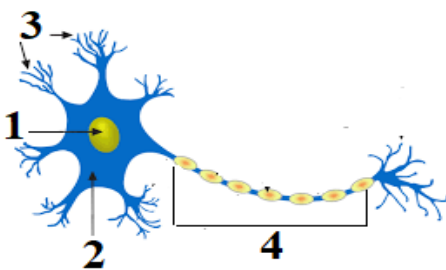
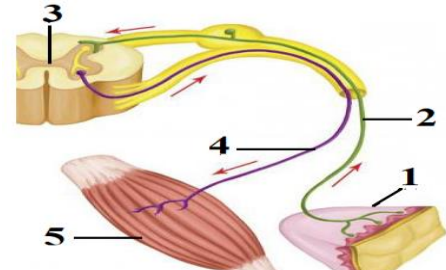
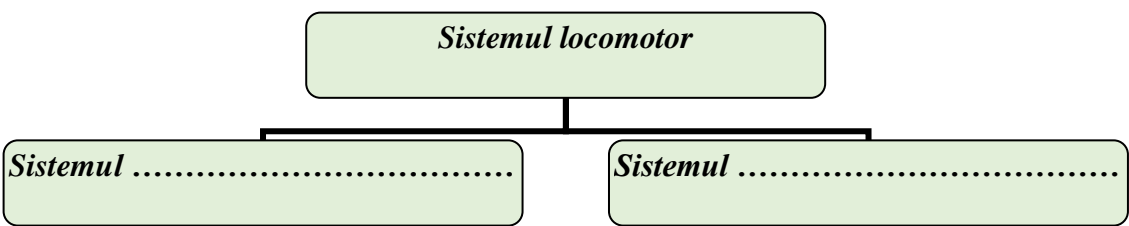

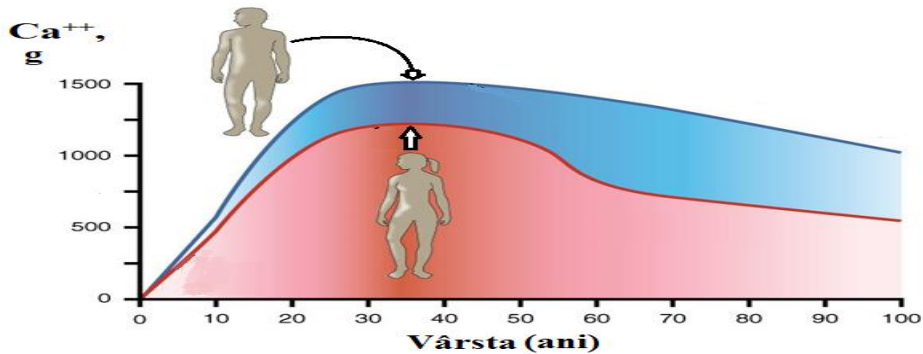
№	ITEM	Punctaj	
Diversitatea în lumea vie			
1.	<p>Angiospermele (plantele cu flori) reprezintă filumul cel mai evoluat al regnului vegetal, fiind alcătuit dintr-o varietate mare de forme de viață. Numărul de specii al plantelor cu flori depășește cu mult cel al altor grupuri de plante superioare. Acestea ocupă o poziție dominantă în lumea vegetală a Pământului.</p> <p>Imaginile de mai jos reprezintă specii de angiosperme. <i>Analizează</i> imaginile.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-end;"> <div style="text-align: center;"> <p>Mazăre (<i>Pisum sativum</i> L.)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Tomate (<i>Solanum lycopersicum</i> L.)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Porumb (<i>Zea mays</i> L.)</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Cartof (<i>Solanum tuberosum</i> L.)</p> </div> </div> <p>a) Notează în spațiile libere denumirea speciilor ce fac parte din:</p> <p>Clasa Monocotiledonate _____</p> <p>Clasa Dicotiledonate _____</p> <p>b) Selectează răspunsurile corecte cu referire la trăsăturile distinctive ale angiospermelor.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;">1) <i>formează păduri de conifere</i></div> <div style="text-align: center;">3) <i>sămânța este închisă în fruct</i></div> <div style="text-align: center;">2) <i>este prezentă fecundația dublă</i></div> <div style="text-align: center;">4) <i>sunt prezente conurile</i></div> </div>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

<p>2.</p>	<p>I. a) În coloana A sunt indicate grupuri de organisme, iar în coloana B – caracteristicile lor. Scrie în spațiul rezervat A, cifrele corespunzătoare din coloana B. <i>Cifrele pot fi scrise o singură dată.</i></p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 50%;">A</td> <td style="text-align: center; width: 50%;">B</td> </tr> <tr> <td>Virusuri _____</td> <td>1. în structura peretelui celular este prezentă chitina;</td> </tr> <tr> <td>Bacterii _____</td> <td>2. sunt organisme procariote;</td> </tr> <tr> <td>Ciuperci _____</td> <td>3. este prezent miceliul;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4. o formă de existență este vibrionul;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>5. sunt forme acelulare de viață;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>6. fixează azotul din aer.</td> </tr> </table> <p>b) Notează două posibilități de utilizare a bacteriilor în medicină.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>II. Analizează imaginile. Scrie câte două adaptări la mediul de trai ale organismelor, ilustrate în imaginile de mai jos, cu referire la <u>structura internă</u>.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p><i>Adaptări la zbor:</i></p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Adaptări la mediul acvatic:</i></p> <p>1. ....</p> <p>2. ....</p> </div> </div>	A	B	Virusuri _____	1. în structura peretelui celular este prezentă chitina;	Bacterii _____	2. sunt organisme procariote;	Ciuperci _____	3. este prezent miceliul;		4. o formă de existență este vibrionul;		5. sunt forme acelulare de viață;		6. fixează azotul din aer.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12			
A	B																			
Virusuri _____	1. în structura peretelui celular este prezentă chitina;																			
Bacterii _____	2. sunt organisme procariote;																			
Ciuperci _____	3. este prezent miceliul;																			
	4. o formă de existență este vibrionul;																			
	5. sunt forme acelulare de viață;																			
	6. fixează azotul din aer.																			
<p>3.</p>	<p>a) Completează tabelul cu deosebirile dintre clasa Amfibienii și clasa Păsările.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 30%;">Amfibienii</th> <th style="width: 40%;">Criterii de comparație</th> <th style="width: 30%;">Păsările</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td style="text-align: center;">Particularitățile scheletului</td> <td>1.</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">Numărul de camere ale inimii</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">Tipul de fecundație</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Broasca-de-lac </td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">Reprezentanți (indică încă câte un exemplu pentru fiecare clasă)</td> <td>Cocoșul domestic </td> </tr> <tr> <td>1.....</td> <td>1.....</td> </tr> </tbody> </table>	Amfibienii	Criterii de comparație	Păsările	1.	Particularitățile scheletului	1.		Numărul de camere ale inimii			Tipul de fecundație		Broasca-de-lac 	Reprezentanți (indică încă câte un exemplu pentru fiecare clasă)	Cocoșul domestic 	1.....	1.....	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
Amfibienii	Criterii de comparație	Păsările																		
1.	Particularitățile scheletului	1.																		
	Numărul de camere ale inimii																			
	Tipul de fecundație																			
Broasca-de-lac 	Reprezentanți (indică încă câte un exemplu pentru fiecare clasă)	Cocoșul domestic 																		
1.....		1.....																		

Sisteme și procese vitale

<p>4.</p>	<p>Scris esența definițiilor pentru următorii termeni biologici: Celulă - _____ _____ Reflex - _____ _____</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>	<p>L 0 1 2 3 4</p>
<p>5.</p>	<p>Imaginile de mai jos reprezintă structura <i>neuronului</i> și structura <i>arcului reflex</i> la om. Analyzează imaginile. a) Completează legenda cu denumirile componentelor neuronului și ale arcului reflex.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p><i>Neuron</i></p> <p>1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><i>Arc reflex receptor</i></p> <p>1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ 5. _____</p> </div> </div> <p>b) Notează câte o funcție a structurilor indicate pe imagine prin cifra 4: 4 - _____ 4 - _____ _____</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</p>
<p>6.</p>	<p>a) Completează schema:</p> <div style="text-align: center; margin-bottom: 20px;"> </div> <p>b) Notează denumirile regiunilor coloanei vertebrale.</p> <div style="display: flex; align-items: flex-start;"> <div style="margin-right: 20px;"> <p>1 2 3 4 5</p> </div> <div> <p>1 - _____ 2 - _____ 3 - _____ 4 - <u>sacrală</u> 5 - <u>coccigiană</u></p> </div> </div>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>	<p>L 0 1 2 3 4 5</p>

7. Graficul de mai jos reprezintă modificarea în timp a compoziției oaselor la femei și la bărbați. **Analizează** graficul și rezolvă sarcinile propuse.

a) **Determină**, în baza graficului, vârsta la care nivelul de calciu este cel mai înalt în organismul bărbaților și a femeilor.

b) **Identifică**, în baza graficului, valorile vârstei femeilor, care corespund cu scăderea substanțială a nivelului de calciu în oase.

c) **Notează** o altă cauză a scăderii nivelului de calciu în oase la femei.

d) **Scrive** denumirea bolii, caracterizată prin deformarea oaselor, legată de insuficiența sărurilor de calciu și a carentei vitaminei D la copii.

e) **Subliniază** termenul care **nu** se încadrează în grupul tematic. Pentru cuvântul selectat, argumentează printr-o frază, **decizia selectării** și **decizia asocierii** termenilor biologici rămași.

Scolioza	.....
Lordoza	.....
Osteoporoza	.....
Cifoza	.....

8. **Gripa și tuberculoza** reprezintă maladii cauzate de agenți patogeni. **Completează** tabelul cu particularitățile afecțiunilor.

Denumirea afecțiunii	<i>Gripa</i>	<i>Tuberculoza</i>
Agentul patogen	1.	1. ....
Simptomele maladiei	1.	1. ....
Metode de prevenire	1.	1. ....

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7

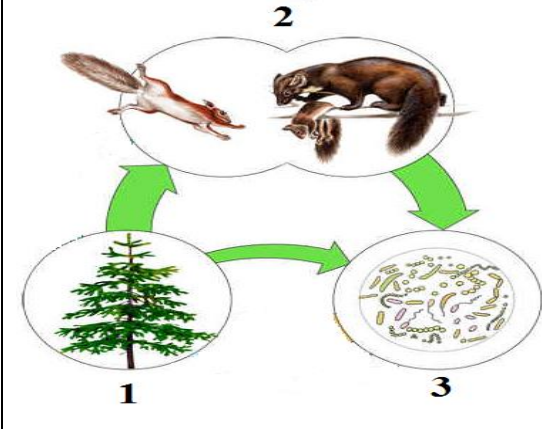
L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6

Bazele geneticii și ameliorarea organismelor

<p>9.</p>	<p>Scrie esența definițiilor pentru următorii termeni biologici:</p> <p><i>Cromozom</i> - _____</p> <p>_____</p> <p><i>Mutație</i> _____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>
<p>10.</p>	<p>I. Notează denumirile tipurilor de cromozomi în schema de mai jos.</p> <div style="text-align: center;"> <p>Tipurile de cromozomi</p> </div> <p>II. În imagine este reprezentat cariotipul unei persoane bolnave. <i>Analizează imaginea.</i></p> <p>a) Subliniază răspunsul corect în afirmațiile propuse.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div data-bbox="215 1052 702 1411"> </div> <div data-bbox="718 1052 1356 1411"> <p>1) În imagine este reprezentat sindromul: <i>Patau, Klinefelter, Turner.</i></p> <p>2) Boala reprezintă: <i>o monosomie, o trisomie.</i></p> <p>3) Maladia este: <i>autozomală, heterozomală.</i></p> <p>4) Mutația este: <i>structurală, numerică.</i></p> <p>5) Cariotipul este: <i>45, 46, 47.</i></p> </div> </div> <p>b) Numește două caracteristici clinice ale sindromului identificat în imagine.</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>III. Hemofilia este o maladie ereditară cuplată cu sexul, care se manifestă prin tulburări de coagulare a sângelui. <i>Analizează</i> genotipurile de mai jos.</p> <p>Încercuiește genotipul notat <u>incorect</u>.</p> <p align="center"> $X^H X^H$ $X^H X^h$ $X^H Y$ $X^H Y^h$ </p> <p>Argumentează răspunsul.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12</p>	<p>L</p> <p>0</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p> <p>6</p> <p>7</p> <p>8</p> <p>9</p> <p>10</p> <p>11</p> <p>12</p>

Ecologia și protecția mediului

12.	<p>Scrie esența definițiilor pentru următorii termeni biologici: Biocenoză - _____ _____ Biotop - _____ _____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4		
13.	<p>Imaginea alăturată reprezintă niveluri de organizare a materiei vii.</p> <p>Notează în careurile libere denumirile nivelelor de <i>organizare</i> a materiei vii.</p>	<div style="display: flex; flex-direction: column; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 20px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px 10px; margin-bottom: 10px;"><i>biocenotic</i></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 20px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 20px;"></div> </div>		L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
14.	<p>Imaginea de mai jos reprezintă o biocenoză dintr-o pădure de conifere.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8		
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 45%; text-align: center;"> </div> <div style="width: 50%; padding-left: 10px;"> <p>a) Completează legenda cu elementele structurale ale biocenozei:</p> <p>1 – _____</p> <p>2 – _____</p> <p>3 – _____</p> <p>b) Încercuiește pe imagine cifra, care indică grupul de organisme implicat în mineralizarea substanțelor organice.</p> </div> </div>					
<p>c) Notează două consecințe ale defrișării pădurilor pentru Republica Moldova.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>					
<p>d) Argumentează avantajele valorificării surselor alternative de energie pentru protecția mediului înconjurător.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>					